

Tøffe tarifftider

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Tariff: Fagforbundets delegasjon holder humøret oppe til tross for lange dager og netter med krevende forhandlinger. Frv. leder i Skolenes landsforbund, Anne Finnborud, Fagforbundets leder, Mette Nord, Pål Skarsbak, Hilde Løkholt og Tone Faugli.

Tarifforhandlinger er ekstremsport: Det forhandles dag og natt, og på overtid. Men i Fagforbundets tariffteam er det god stemning. Rådet til de tillitsvalgte som nå skal ut i lokale forhandlinger er: Sørg for å få den støtten og veiledningen dere trenger!

Side 3

Ni av ti sa ja

Hele 91 prosent av medlemmene som stemte i uravstemningen om ny offentlig tjenstepensjon sa ja til den nye ordningen. – En viktig seier, sier Mette Nord.

Side 2

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Streikehverdag

Fem ansatte i Elvebakken barnehage i Trøndelag streiket for sin tariffavtale i seks uker. Det endte med seier etter mange tøffe, men også lærerike dager.

Side 4-5

FOTO: BIRGIT DANNENBERG

Ta vervegrep

Undersøkelser viser at arbeidstakere organiserer seg hvis de kommer til en arbeidsplass med tillitsvalgte og tariffavtale, sier Faforsker Kristine Nergaard.

Side 6

ILL. FOTO: FAGFORBUNDET

Et rungende ja til ny pensjonsordning

FOTO: BIRGIT DANNEBERG

Fornøyd: Mette Nord og resten av forhandlingsutvalget under pensjonsforhandlingene.

Fagforbundets medlemmer sa et rungende ja i uravstemningen om ny offentlig tjenstepensjon. Av de som stemte sa 91 prosent ja. Deltakelsen i uravstemningen var god, sammenliknet med andre slike avstemninger.

– Det er klart vi er glade for at medlemmene var enige med oss om at vi har fått fram en ny avtale som er klart bedre enn den vi gradvis vil forlate, sier Fagforbundets leder Mette Nord.

De eldste arbeidstakerne, det vil si de som er født før 1963, vil merke lite til den nye ordningen. De vil beholde dagens ordning og er helt eller delvis skjermet mot levealdersjustering.

– Medlemmene innså at dette ikke var en avstemning for eller mot levealdersjustering. Det er ingen tvil om at Stortingets vedtak om å innføre levealdersjustering har gjort det vanskelig for unge å slutte tidlig, både i den nye og den gamle ordningen. De negative konsekvensene levealdersjusteringen gir, er en kamp vi må ta med de politiske partiene, sier Nord.

Nyordningen i korte trekk:

Unge slipper å jobbe til de er 72-73 år. Den nye ordningen fjerner de mest brutale effektene av levealdersjustering. Det innebærer at en person født i for eksempel 1993 må jobbe fire-fem år kortere, enn med dagens ordning, for å få en bra pensjon.

Ingen kan tape hele AFP-en

Alle som jobber opp rettigheter i den nye offentlige tjenstepensjonsordningen, jobber opp rett til AFP. Den kan de ikke miste helt, uansett om de faller ut av arbeidslivet tidlig, om de bytter jobb til en i privat sektor, eller om de begynner i en jobb der bedriften ikke har AFP-ordning. De beholder uansett mye av opptjeningen de har tjent opp i årene i offentlig sektor (tre prosent av lønnen årlig).

Ingen blir null-pensjonister

I den nye ordningen tjener du opp pensjon for alle årene du jobber. I tillegg er

en del av pensjonskapitalen i folketrygden skjermet mot samordning. Til sammen betyr det at ingen lenger vil oppleve å betale inn til tjenstepensjonsordningen, uten å få noe igjen.

Særaldersgrenser skal bestå

– Det var det en viktig seier å få inn i avtalen at det fortsatt vil være yrker i offentlig sektor som har behov for en lavere aldersgrense. Vi har fått lange og gode overgangsregler og skal forhandle om utformingen av nye regler for særaldersgrenser, sier Mette Nord.

Ny alderspensjon for uføre

Avtalen om ny pensjonsordning inneholder bestemmelser om at uføres alderspensjon skal stå i et rimelig forhold til alderspensjonen for yrkesaktive 67-åringer. Stortinget skal snart diskutere om uføres alderspensjon fortsatt skal skjermes mot levealdersjustering.

– Først når vi vet svaret på det, kan vi diskutere utformingen av ordningen, sier Nord.

Viktige pensjonsordninger videreføres

Uførepensjonsordningen har ikke vært tema i disse forhandlingene. Den ble endret i 2015, og er fortsatt en viktig del av den samlede pensjonsordningen. Den sikrer et godt, samlet inntektsnivå for uføre, og inneholder både rettigheter til barne tillegg og pensjon ved lave uføregrader der folketrygden ikke gir utbetaling.

Etterlattepensjon er et annet viktig element i offentlig tjenstepensjon. Den sikrer både barn og ektefelle rettigheter dersom en offentlig ansatt faller fra. Disse ordningene er ikke berørte av forhandlingene om ny alderspensjon.

GEIRMUND JØR

Svake grep i revidert budsjett

Regjeringen betaler ikke for flere voksne i barnehagene, kutter i bevilgningene til sykehusene og tar svake grep for å få ned ledigheten.

– Skuffende, sier Fagforbundets leder, Mette Nord.

Revidert nasjonalbudsjett ble nylig lagt fram og Fagforbundet mener det er langt mellom lyspunktene. Det følger ikke med penger til å innføre bemanningsnorm og sikre flere voksne i barnehagene.

– Det er skuffende at regjeringen ikke har lagt inn finansiering av bemanningsnormen i barnehagene. En av de viktigste oppgaven vi har er å gi barna våre en trygg oppvekst. Det er nedslående at barnehagebarna blir nedprioritert i dette budsjettet, sier Mette Nord.

Tar ikke grep for å redusere ledigheten

Hun peker også på at det tas svake grep for å få ned ledigheten. Offentlig sektor brukes for eksempel ikke for å få ledigheten ned. Selv om det går bedre i norsk økonomi, ser vi at andelen i jobb knapt vokser og at husholdningenes gjeld er

rekordhøy. I april ligger den sesongjusterte ledigheten allerede på 3,9 prosent.

Kutt i arbeidsmarkedstiltak er feil medisin

Arbeidsmarkedstiltakene ligger på et alt for lavt nivå i utgangspunktet, og er en av årsakene til høy andel langtidsledige og utstøting fra arbeidsstyrken. Regjeringen foreslår å redusere de ordinære arbeidsmarkedstiltakene med 550 plasser på årsbasis, fra et allerede lavt nivå på 14 000 plasser. De fire første månedene har tiltaksnivået ligget på i gjennomsnitt 19 800 plasser. Dermed vil tiltaksnivået i 2. halvår bli uforsvarlig lavt, anslagsvis litt over 7000 plasser i gjennomsnitt.

Investerer ikke i framtida

– Jeg syns det er merkelig at regjeringen

FOTO: ANDERS BOSTAD

For lite penger: Fagforbundets leder Mette Nord, er slett ikke fornøyd med regjeringens reviderte statsbudsjett.

ikke benytter det økonomiske handlingsrommet som bedre tider gir, til å redusere vedlikeholdsetterslepet i offentlig sektor. Det gir rom for nye arbeidsplasser og faktisk også bedre samfunnsikkerhet. Med et klima som bli villere og våtere er kommunenes evne til å håndtere klimakatastrofer av stor betydning. Det må satses mer på permanente tiltak særlig i kommersektoren, driftsbudsjettene må styrkes slik at tjenestetilbudet kan opprettholdes.

Sykehus på sparebluss

Samtidig kutter regjeringen i sykehuse-nes driftsbudsjetter.

– Det er allerede kuttet til beinet i norske sykehus. Regjeringen burde brukt anledningen til å gjøre de offentlige sykehusene i stand til å gi folk trygghet for liv og helse uansett hvor i Norge de bor, sier Mette Nord.

GEIRMUND JØR

Tariff: Halvveis til mål

Hadde tarifforhandlinger vært en sport ville Fagforbundet spilt i eliteserien. Mette Nord hadde vært stjernespiss, og leder av forhandlingsenheten, Tone Faugli, ville vært oppmann, banemester og trener.

Faugli er halvveis ut i sitt første hovedoppgjør for Fagforbundet. Årets oppgjør er spesielt på flere måter, det er ti år siden sist det var et samordna oppgjør.

– Det har vært krevende for hele organisasjonen, og har gjort at alle som forhandler for Fagforbundet, både nasjonalt, i regionene, på kompetansesentrene og i fagforeningene har måtte kaste seg rundt. Rekkefølgen på oppgjørene er annerledes, og veldig mye skjer på en gang, forteller Faugli.

Og siden vi er halvveis er det på tide å gjøre opp foreløpig status:

– Vi er ferdige med de største områdene til Fagforbundet, det vil si vi er ferdige med et anbefalt resultat, uravstemningene gjenstår før vi endelig kan vedta resultatene.

Faugli er optimist og håper på å være i mål i løpet av september.

Det som står igjen er KA-området, noen B-deler i Spekter og en del fase tre forhandlinger. Spekter Helse og sykehuse er ferdig og skal ut på uravstemning. Og så er det de private barnehagene, både FUS, PBL og Virke HUK som står igjen av de store, sier Faugli.

Hun er fornøyd med resultatene så langt.

– Ut fra hva som var det viktigste, både for LOs representantskap og de tariffpolitiske prioriteringene som ble gjort av landsstyret etter oppsummeringen av tariffkonferansen så er vi i store trekk fornøyd.

Pensjonsthiller endte godt

Før årets oppgjør knyttet det seg stor spenning til hva man kunne få til på pensjon. Det var hovedtemaet både i offentlig og privat sektor. I går ble det klart at Fagforbundets medlemmer sa et rungende ja til ny pensjonsordning.

– Resultatet i offentlig sektor ble enstemmig anbefalt av LO Kommunes forhandlingsutvalg og politisk ledelse her. Det er ting vi skulle ønske vi hadde kommet enda lenger på, men for de aller fleste, og særlig for de yngre, har man fått til en mye bedre ordning enn hvis man skulle fortsatt med dagens ordning. Det gjenstår også en del utfordringer, knytta til særaldersgrenser og annet, sier Faugli.

Også i NHO-området ble det ja i uravstemninga. Det viktigste i privat sektor var AFP og obligatorisk tjenstepensjon.

– Vi er fornøyd med at vi har fått tett noen hull i den private AFP-ordninga og at det har kommet på plass et tidligpensjonstillegg som ivaretar sliterne. Og så er det en del ting vi skal jobbe videre med, sier Faugli.

Selv om mye har falt på plass i de etablerte pensjonsordningene er det mye som gjenstår på enkeltområdene.

– Vi ønsker pensjon fra første krone, tariffestet pensjon, hybridpensjon i stedet for innskuddspensjon der det ikke er

mulig å ha en ordning lik offentlig tjenstepensjon, og høyest mulige satser der vi har akseptert en innskuddspensjon. Pensjon kommer til å bli viktig også i årene framover, fastslår Faugli.

Fagforbundets profil

I offentlig sektor er hovedutfordringen å få til den profilen Fagforbundet ønsker med en solidarisk lønnsutvikling, som skal prioritere lavlønn og likelønn. Av enkeltsaker på de ulike områdene trekker Faugli fram endringer i lørdags- og søndagstillegget i KS-avtalen, og at vi skal

selv delt opp områdene slik at de inneholder likere virksomheter, og økt antallet fra 10 til 13.

Til tross for dette er Spekter tidsmessig og ressursmessig krevende. Det er mange som skal i spill, både lokalt, kompetansesentre, det skal være forhandlingsutvalg på alle. Det spesielle for samordna oppgjør var at det kom mye på en gang og mange ting skjedde parallelt.

– Der har jo organisasjonen bare vært helt fantastiske, folk har gjort en kjempeinnsats, både her på huset og de som har vært med fra kompetansesentrene.

Støtte: Det er viktig at de som skal forhandle lokalt får den støtten de trenger fra fagforeningene, forbundsregionene og kompetansesentrene, sier forhandlingsenheten. Fv: Stian Bryde-Erichsen, Irene Rønningen, Grethe Sørensen, Siw Kjølmoen, Tone Faugli, Herdis Schärer og Hilde Løkholm.

inngå et partssammensatt utvalg for å se på arbeidstidsordningen innenfor sykehus, og lønnstrappa der.

– Intensjonen med endringene er å få til flere hele stillinger og at vi får et arbeidsliv som gjør det mulig å stå i jobb lengst mulig. At vi innretter arbeidstida slik at folk klarer å stå i jobb i hele stillinger yrkeskarrieren ut og kan sikre seg en anstendig pensjon, sier Faugli.

Voksesmerter i Spekter

Fagforbundet får stadig flere B-deler i Spekter. Alt etter hvordan man regner er det mellom 80 og 100. Dette er svært krevende for hele organisasjonen, derfor har man tatt noen grep.

– Man har fått rydda tydelig i ansvars- og fullmaktsfordelinga for å sikre en bedre koordinering av blant annet A- og B-delene. Det legger noen rammebetingelser som skal gjøre det lettere å se helheten.

Fagforbundet har lenge ønsket å se på områdeinndelingen i Spekter. Tidligere område 9 var så stort og uoversiktlig at det ga opphavet til begrepet monstermekling for to år siden. Nå har Spekter

Morsom ekstremsport

At tarifforhandlinger er ekstremsport er det ingen tvil om, men det er også gøy.

– Det morsomste er når man får gjennomslag for det som er viktige for medlemmene og som forbundet har jobbet for lenge og som også legger grunn for videre utvikling av avtalene. Det har vært gøy å jobbe med alle de flinke folkene, se hele maskineriet i gang – dynamikken – det er en spesiell følelse, sier Faugli.

Nå gjelder det bare å ikke gi seg før annen omgang er over.

– Det viktigste nå er at områdene i samordna oppgjør gjennomfører de lokale forhandlingene, og at som skal forhandle lokalt får den den støtten og veiledningen de trenger fra resten av organisasjonen.

Lykke til i den kjempeviktige jobben dere skal gjøre, for den er helt avgjørende for å sikre en god lønnsutvikling for medlemmene, avslutter Faugli.

MARIANNE BILLING

OSS har tatt pulsen på de streikende barnehageansatte i Trøndelag. Hvordan opplever de streiken?

Ina Johnsen
barnehageansatt i streik

– Jeg tenker på streiken hele tiden, også når jeg er hjemme. Så slit-somt psykisk er det. Samtidig vet jeg at dette er noe vi MÅ gjøre. Det er veldig lærerikt å sitte her. Jeg har hatt en bratt læringskurve.

Silje Austad Hallem
barnehageansatt i streik

– Jeg opplever å få stor støtte fra folk rundt omkring. Det er nesten litt rart hvor mye folk bryr seg. Jeg synes også at jeg har lært mye, satt meg mer inn i hvor viktig en slik tariffavtale er. Jeg ser viktigheten med denne streiken, ikke bare for vår del, men også for andre der ute. I streiketeltet får vi mye besøk av forskjellige folk med ulik kompetanse, dette er både spennende og lærerikt. Streiken kan også være en påkjenning da det er mange inntrykk du ikke er vant med i hverdagen, med dette mener jeg masse oppmerksomhet, nye folk og media.

Camilla Anshus
barnehageansatt i streik

– For meg er streiken først og fremst viktig for mine/våre lønns- og arbeidsvilkår, så en tariffavtale må på plass. Påkjenningen oppi det her er usikkerheten rundt barna som er i barnehagen, om de får det de skal ha og om de har det trygt og godt. Og om jeg har en jobb å gå til etter en eventuell tariffavtale er signert. Samtidig har jeg hatt en bratt læringskurve, lært og erfart mye, både om politikk og ikke minst om Fagforbundet/LO. Som absolutt er positivt. Et fantastisk støtteapparat har vi også rundt oss.

Arnt Sigurd Kjøgum, nestleder Fagforbundet Trøndelag

– De streikende har god støtte i både fagbevegelsen og i lokalmiljøet. Situasjonen i forhold til eier er fortsatt fastlåst. Mekler har satt 22. mai som ny meklingsdato, og der har eier via advokaten bekræftet at de vil møte. Vi merker stadig større engasjement blant våre rød-grønne politikervener i Inderøy kommune.

Samordna oppgjør:

LO, NHO og YS vedtok i år for første gang på ti år å gå for et samordnet oppgjør i motsetning til et forbundsvist oppgjør, som er normalen. Det innebærer at LO og NHO sentralt forhandler, og at vedtakene blir bindende for alle forbundene i LO og NHO.

I tillegg pågår det rundt 150 forbundsvise justeringsforhandlinger, såkalte forbundsvise sløyfer.

Kommende tariffoppgjør

- **29. mai:** Energiavtale 1 og 2 (KS Bedrift)
- **8. juni:** Forhandlingene om hovedtariffavtalen i KA
- **11. juni:** Forhandlingene om organisasjonsavtalen i KA (med den norske kirke)

- **Etter 15. august:** Uloba
- Forhandlingene PBL-området er utsatt til **28. og 29. august.**
- Virke – HUK (helse, utdanning, kultur) **5. og 6. september**, med 7. september som reservedag.
- **11. september** Fus
- Spekter B-deler går sin gang.

- På mange enkeltvirksomheter ågår det bistand. Mange av de lokale B-delene håndteres av kompetansesentrene.
- Norlandia barnehager og Norlandia Care er i tredje fase (med bistand), og der er det vanskelig. Ingen fristdato satt.
  - Oslo: Det kan bli konflikt ved operaen.

FOTO: BIRGIT DANNENBERG

Streiken over: Camilla Anshus, Silje Austad Hallem og Ingrid Haugmark har seiret i kampen om tariffavtale på arbeidsplassen sin ved Elvebakken barnehage på Røra i Trøndelag.

En dag i streiken

I seks uker sto de i teltet sitt, fem streikende barnehageansatte i Elvebakken barnehage på Inderøy. Eierne av den private barnehagen sa opp tariffavtalen i april. Den 22. mai var det tvungen mekling der det ble enighet om at tariffavtalen videreføres – dermed var streiken over.

Det vekker oppsikt på et lite sted når fem av ti ansatte i en lokal barnehage går ut i streik. Røra er registrert på Wikipedia med 435 innbyggere. Det røde streiketeltet har stått godt synlig ved veien rett nedenfor barnehagen.

Fagforbundet var på besøk flere ganger for å støtte de streikende sin kamp for grunnleggende rettigheter. OSS' utsendte reiste nordover i begynnelsen av mai i følge med Grethe Sørensen fra forhandlingsenheten, som også er leder av konfliktberedskapsgruppa, og Lise Ulseth fra kompetansesenteret i Trondheim.

Det er nesten solskinn i Trøndelag denne dagen. Fagforbundet har med jakker, drikkeflasker og godord i bagasjen. De barnehageansatte Camilla Anshus, Silje Austad Hallem og Ingrid Haugmark er streikevakter. De sitter på enkle plaststoler, på bordet ligger det frukt og kjeks. Det er god stemning. Teltet er badet i en rød glød fra teltduken. Her er det pledd til å ha rundt beina og en termos med kaffe for å holde varmen.

Kampen for et organisert arbeidsliv

Streiken for en ny tariffavtale har på dette tidspunktet vart i tre uker, en kamp de streikende på Røra tar på vegne av mange. Det føres logg over aktiviteten på streikevakt. Det er sjeldent stille. Biler som kjører forbi tuter, sjåførene vinker for å vise sin støtte, venner og fagforeningsfolk kommer med matforsyninger og oppmuntring. I dag stikker Kristian Tangen innom, tidligere leder for Fagforbundet Ungdom og nå distriktssekretær for LO Trøndelag.

Nestleder i Fagforbundet Trøndelag, Arnt Sigurd Kjølglum, viser fram en slags containerbrakke med toalett og oppholdsrom der man kan lage seg en suppe eller nudler og varme seg litt når det blir for kaldt å sitte i veikanten rett ved

Trondheimsfjorden. Det skyer til denne torsdagen og blåser friskt.

– Men vi vil jo gjerne stå hele dagen, sier Camilla Anshus og skifter til varme klær.

Utømmelig streikekasse

Fagforbundet inviterer til en innendørs lunsj på Inderøy Rådhus. En av de streikende, Jon Inge Suul, er sykmeldt, men alle de andre blir med. Grethe Sørensen roser de streikende. Hun vet at det koster å stå i dette og at det påvirker deres hverdag. Sørensen kan forsikre dem om at

– Vi har fått beskjed om at streikekassa er utømmelig, så vi kan stå lenge.

Frustrasjonen over situasjonen er stor og preger de streikende, det er det ikke tvil om. Det er et tett nærmiljø og mye står på spill hvis eier gjør alvor av sine trusler om å legge ned barnehagen. Camilla Anshus sier det slik:

– Det blir 24 unger som i verste fall står uten barnehageplass, det går ut over mange familier.

De streikende tenker på hvordan de gjenværende kollegene opplever situasjonen. Og de er bekymret for hvilket press

Ny tariffavtale er viktigst

Men begge oppfordrer i første omgang til å konsentrere seg om den manglende tariffavtalen som man ønsker tilbake på plass. Lise Ulseth forteller at Fagforbundet forsøker å konkretisere tallene:

– Det som vi i utgangspunktet regnet med var i eiers interesse, nemlig å legge fram tall som underbygger hennes påstand om at hun ikke har råd til å drive barnehagen med en tariffavtale for sine ansatte, det prøver vi nå å regne ut selv. Vi ønsker å vise at eier fremdeles går med overskudd, selv om hun innfrir tariffoppløstelser.

Samme kveld er det et møte med foreldrene, der leder for Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst, May-Britt Sundal, skal informere om streikens hensikt. Foreldrene får en orientering om hvilke grunnleggende rettigheter de ansatte streiker for og viser stor forståelse og sympati.

Vi er tilbake i det røde teltet og ser rett opp til barnehagen der man skimter og hører lekende barn bak gjerdet. Det mistenkes streikebryteri, der eier har hentet inn egne familiemedlemmer for å opprettholde den daglige driften. Lise Ulseth er skeptisk:

– I utgangspunktet er ikke streikebryteri ulovlig. Men vi vil gjerne vite om de som jobber der nå oppfylder kravene til forsvarlig drift.

Fellesskap og solidaritet

Det er mye latter i teltet. Nå har nestleder i Fagforbundet Trondheim Edvin Helland kommet for å være streikevakt sammen med Mari Sjømæling fra Sakshaug skole og Hanne Sakshaug fra fagforeningen Inderøy. Ina, Camilla, Silje og Ingrid trenger avlastning. Når Helland tar en streikevakt er han ikke i tvil om hvorfor:

– Det er viktig å stå her, å vise fellesskap og solidaritet. Det er vår plikt å være her i teltet.

FOTO: BIRGIT DANNENBERG

God stemning i streiketeltet: Fv. Nestleder i Fagforbundet Trondheim, Edvin Helland, hjelper til som streikevakt samme dag som Kristian Tangen, distriktssekretær for LO Trøndelag, er på besøk. I midten står Grethe Sørensen fra konfliktberedskapsgruppen med jakker som gaver, t.h. Lise Ulseth fra kompetansesenteret i Trondheim.

hele Fagforbundet har stor beundring for deres mot og utholdenhet. Det ble spesielt lagt merke til streikeleder Ingrid Haugmarks uttalelse til NRK TV, da hun sa følgende til Midtnytt:

de to lærlingene eventuelt blir utsatt for. Lise Ulseth og Grethe Sørensen kan gi noen hjelpsomme råd, for eksempel å sette lærlingene i kontakt med elev- og lærlingombudet i fylkeskommunen.

FOTO: BIRGIT DANNENBERG

Varmestue: De streikende har en brakke der de kan varme seg litt, både med støttee klæringer fra andre fagforeninger på veggen og suppe eller nudler. Camilla Anshus tar på seg varmere klær før hun går ut til streiketeltet igjen.

De streikende følger med på sosiale medier og holder seg oppdatert på hva som skjer der. Arnt Sigurd Kjølglum forteller om en kampanje som er i gang på fagforeningsknusere.no, der man kan sende en ferdig mail til eieren av Elvebakken barnehage med signaturen «Med vennlig hilsen en som støtter kampen for et rettferdig arbeidsliv». Visstnok var det på dette tidspunktet sendt seks brev.

På bilder av fanemarkeringen den 24. april kan man telle godt over 20 fagforeningsfaner til støtte for de streikendes kamp. I brakka henger det en støttee klæring fra Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag: «I dag er det dere, i morgen er det oss. Hold ut!»

Støtte fra mange hold

Det kommer flere annonser fra Fagforbundet til støtte for streiken på trykk i Trønder-Avisa og Adresseavisen. Trond Giske nevnte streiken i sin 1. mai-tale i nabobygda Verdal. Hovedtaler i Trondheim, Jane Brekklus fra Norsk Jernbaneforbund, oppfordret også til å støtte de modige streikende ved Elvebakken barnehage. Trønder-Avisa følger opp med et intervju med Ingrid Haugmark som ble publisert den 4. mai. Interessen i mediene har vært overveldende, synes Camilla Anshus:

– Vi er jo ikke vant til all oppmerksomheten. Bare den første dagen var det fire aviser her.

Arnt Sigurd Kjølglum bekrefter at det jobbes for å få til flere sympatiaksjoner fra andre fagforeninger. Trykket opprettholdes. Camilla snakker for seg og sine medstreikende, som hun kaller «oss utenfor gjerdet», med et smil om munnen:

– Vi kobler aldri av. Vi er på hele tida.

Det blafrer godt i teltduken da vi forlater de streikende denne forblåste torsdags tidlig i mai.

Oppfølging på alle fronter

Streiken ble fulgt opp tett videre. Kommunen kom på tilsyn i barnehagen, dessuten ble det kontinuerlig vurdert om lærlingene kunne plasseres et annet sted. Fagforbundets kompetansesenter utviklet et tett samarbeid med SV og Arbeiderpartiet. Det ble startet undersøkelser rundt eierens bruk av de kommunale tilskuddspengene.

Det ble også fulgt opp en mistanke om streikebryteri, både av egne familie-medlemmer til eier som overtok arbeid

for de streikende, men også mulig innleid arbeidskraft fra et vikarbyrå. Fagforbundet Barn og Oppvekst ga 4000 kroner i pengestøtte til de streikendes sak. Ny fanemarkering ble holdt 14. mai.

Slutt på streiken

Etter tvungen mekling den 22. mai gikk eieren med på å videreføre tariffavtalen. Eier og daglig leder Borgny Kjølstads korte kommentar til Trønder-Avisa er at det selvfølgelig er bra at folk er tilbake på jobb.

Anne Green Nilsen fra Arbeidsutvalget holdt en appell på den siste fanemarkeringen, og hun deltok i meklingen.

– Jeg er veldig glad for at streiken er over og at ny avtale er inngått. De streikende skal ha ros for at de tok kampen for tariffavtalen. Et organisert arbeidsliv hvor alle har tariffavtaler er det som skal til for å sikre den norske modellen, hindre sosial dumping og sikre ansatte de rettighetene de har krav på, sier hun.

Også Mette Nord, leder i Fagforbundet, er glad for resultatet. Hun takker forbundets medlemmer i Elvebakken barnehage for å ha stått i kampen for tariffavtale og pensjonsavtale.

– Dette har vært en viktig og ikke minst vanskelig konflikt. Nå har vi fått på plass en ny tariffavtale og en god pensjonsavtale (hybrid) for medlemmene våre. Det må jeg si jeg er veldig glad for, sier hun.

Nå gjelder det å følge med på om eier også overholder den inngåtte tariffavtalen, noe hun tidligere har blitt beskyldt for ikke å gjøre. Men for denne gangen er konflikten over.

BIRGIT DANNENBERG

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Brukes på skolene: Disse bilene brukes når søppel tømmes på skolene i Oslo. Skolebarna har vært med på å dekorere bilene.

Framtidas renovasjonssystem skal være i offentlig drift

Avfall er ikke lenger det det var – søppel. I dag er avfall både en ressurs og et miljøproblem. Å omforme avfall fra å være et problem til å bli en ressurs, krever helhetlige og samtlende tiltak og strategier, både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Gjenbruk og sirkulær økonomi er viktige begreper i diskusjonen om avfall. Det meste kan gjenbrukes, det må bare settes i system.

I et slikt perspektiv er det viktig med offentlig styring. Som innsamler av husholdningsavfall har kommunen en viktig rolle. Skal man utvikle denne sektoren gjennom nytenkning og kompetanseheving, kreves det at hvert ledd i kjeden kobles sammen for å hente ut den beste effekten. Et viktig ledd i denne kjeden er transportørene.

Samfunnssikkerhet

Mer enn 150 kommuner i Norge ble berørt av konkursene i RenoNorden og Veireno. Opptakten til disse konkursene viste også hvor viktig renholdsbransjen er. Hentes ikke avfallet, går det på samfunnssikkerheten løs. Dette har vi ikke minst sett internasjonalt i blant annet Napoli, New York og Brasil.

Fagforbundets kamp for at kommunen skal drive innhenting av avfall

i egenregi er selvsagt knyttet til å gi de ansatte verdige arbeidsforhold, gode lønns- og arbeidsvilkår og en god pensjonsordning. Det er rimelig at transportørene har samme vilkår som andre kommunalt ansatte, og ikke blir utsatt for sosial dumping. Men vi er også opptatt av renovasjonens samfunnsmessige nytte og betydning, og det er det heldigvis mange som har forstått.

Aktuelt i 90 kommuner

Av de 150 kommunene som ble berørt av konkursene, har 47 kommuner tatt dette tilbake i egenregi. 45 kommuner driver midlertidig i egenregi, mens 45 kommuner har en midlertidig avtale med en privat leverandør. Bare et fåtalls kommuner har satt dette ut på anbud igjen.

I løpet av året må 90 kommuner bestemme seg for veien videre. Fagforbundet har fortsatt en jobb å gjøre.

OMSTILLINGSENHETEN

FOTO: BIRGIT DANNENBERG

Lunsj innendørs: Foran fv. de streikende Silje Austad Hallet, Camilla Anshus, Ingrid Haugmark og Grethe Sørensen, leder for konfliktberedskapen i Fagforbundet, bak fv. Lise Ulseth fra kompetansesenteret i Trondheim, streikende Ina Johnsen og nestleder i Fagforbundet Trøndelag Arnt Sigurd Kjølglum var samlet til lunsj i Inderøy Rådhus i mai.

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: BÅRD SKARRA

FOTO: FAFO

KRISTINE NERGAARD,
Forskningskoordinator,
Fafo

KOMMENTAREN

Felles front mot fallende organisasjonsgrad

Skal Norge fortsatt ha et fagorganisert arbeidsliv, må både arbeidsgiver, arbeidstaker og staten vurdere mulige virkemidler.

Sett utenfra har Norge høy og stabil organisasjonsgrad. Mens mange vestlige land har opplevd et kraftig fall, har den norske organisasjonsgraden ligget mellom 49 og 57 prosent i hele etterkrigstiden. Det er likevel grunn til bekymring. Fallende organisasjonsgrad rammer i hovedsak privat sektor. Mens om lag 80 prosent av ansatte i offentlig sektor er medlemmer i en fagforening, er tilsvarende andel under 40 prosent i privat sektor.

Endringer i arbeidsmarkedet er en viktig del av forklaringen. De store industriarbeidsplassene, der nesten alle var organiserte, utgjør en stadig mindre andel av sysselsettingen. Innenfor bygg- og anlegg er det færre fast ansatte. De som er leid inn på midlertidig basis er oftere enn før fra selskaper i Polen eller Baltikum. På restauranter og i butikker utgjør studenter og skoleelever en markant del av arbeidsstokken. Disse er krevende å nå med et medlemskap.

Hva så med holdningene? Tall fra Arbeidslivsbarometeret viser at om lag 40 prosent av de uorganiserte er positive til medlemskap. Andelen er klart høyest blant de unge, og interesse for et medlemskap går sammen med støtte til fagforeningenes rolle og funksjon i arbeidsmarkedet.

Ikke alle mener fagforeninger er en god ide! Noen mener at fagforeningene ikke ivaretar deres interesser, mens andre svarer at de er prinsipielle motstandere. Fagorganisering befinner seg i fortsatt et politisk og ideologisk spenningsfelt.

Noen trekker også fram at unge ikke tør å organisere seg. Samtidig viser Fagforbundets ungdomsbarometer at kun to prosent begrunnet dette med motvilje fra arbeidsgiver.

Hva kan så arbeidstakerorganisasjonene gjøre? Synlighet og individuelle medlemsgoder kan spille en rolle, samt å være aktiv på studiesteder. Men det er tradisjonell organisasjonsbygging som har effekt over tid.

Våre undersøkelser viser at arbeidstakerne fortsatt organiserer seg når de kommer på en arbeidsplass med fagforening, tillitsvalgte og tariffavtale. For fagbevegelsen er dermed det viktigste å styrke tilstedeværelsen i form av aktive klubber og synlige tillitsvalgte.

Et annet spørsmål er om det er mulig å få drahjelp fra arbeidsgiver-siden. Selv om norske arbeidsgivere gjentatte ganger har uttrykt bekymring for en fallende organisasjonsgrad, ser vi få konkrete tiltak for å øke antall tariffavtaler.

Myndighetene kan også bidra med mer enn pene ord. Det enkleste virkemidlet er størrelsen på skattefradraget for fagforeningskontingenten. En studie fra Institutt for samfunnsforskning viser at uten fordoblingen av skattefradraget tidlig på 2000-tallet, ville organisasjonsgraden vært tre prosentpoeng lavere i dag.

Den norske arbeidslivsmodellen er fundert på et trepartssamarbeid og på sterke parter. Gitt at det er alvor bak bekymringene for modellen, må alle tre partene være villige til å vurdere virkemidler som bidrar til at det blir flere arbeidsplasser som har tariffavtale og tillitsvalgte. Det er forutsetningen for at Norge fortsetter som et land med gode partsforhold og et organisert arbeidsliv.

OSS dommen har falt

Miljøarbeider ble ulovlig oppsagt – fikk erstatning

En miljøarbeider fikk sparken på dagen etter et regelbrudd ved en rusbolig i Kristiansand. Nå er stiftelsen som driver boligen dømt til å betale henne 250.000 kroner i erstatning.

Saken gjaldt tvist om avskjed i arbeidsforhold og tvist om ulovlig midlertidig ansettelse, og krav om oppreisning og erstatning.

I august 2017 ble Fagforbundets medlem oppsagt med øyeblikkelig virkning fra sin midlertidige stilling ved en nødbolig for rusavhengige og bostedsløse kvinner etter å ha brutt nødboligens husregler.

Gjorde en tabbe

Ved en feiltakelse leverte miljøarbeideren ut en lommebok hvor det lå ulovlige tabletter til beboeren som hadde mistet lommeboka. En annen beboer hadde funnet og levert den til nattevakten. Da vårt medlem kom på jobb morgenen etter ble hun informert om funnet.

I dommen fra Kristiansand tingrett framgår det at de involverte ulik oppfatning av hva som ble avtalt dem imellom. Nattevakten mener hun viste fram posen med pillene, miljøarbeideren mener lommeboka lå i arkivskapet.

Ulike versjoner

Retten konkluderer med at den ene versjonen ikke er mer troverdig enn den andre. Hvor mange piller det lå i lommeboka og hva slags type det var er usikkert, men retten la til grunn at det var illegale piller. Ifølge husreglene skal disse beslaglegges og leveres til politiet.

Nattevakten la lommeboka i et arkiv-

skap før hun dro fra jobb. Hun mener de ble enige om at beboeren skulle få tilbake lommeboka uten tabletter. Etter å ha konferert med en annen kollega per telefon ringte hun for å gi beskjed om tablettenes måtte destrueres. Da hadde miljøarbeideren allerede gitt lommeboka tilbake til eieren, som kom og spurte etter den. Hun innrømmet umiddelbart tabben, at hun hadde vært usikker og hatt fokus på lommeboka, ikke tablettenes.

Strengt vilkår for avskjed

Vilkårene for avskjed i arbeidsforhold fremgår av arbeidsmiljølovens § 15-14, første ledd, der det heter at en arbeidstaker kan avskjediges dersom denne har gjort seg skyldig i grovt pliktbrudd eller annet vesentlig mislighold av arbeidsavtalen. Det følger av både ordlyden og rettspraksis at det er høy terskel for å gi en arbeidstaker avskjed.

Rettsaken endte med seier på alle punkter. Tingretten konkluderte med at

avskjeden var urettmessig og heller ikke gyldig som oppsigelse. I dommen vises det til at miljøarbeideren ikke hadde fått noen advarsler eller irettesettelser av arbeidsgiveren tidligere. Retten peker også på at hun ble avskjediget bare 14 dager før den midlertidige kontrakten hennes utløp.

Ulovlig midlertidig ansettelse

Retten fant også at stiftelsen hadde brutt arbeidsmiljølovens § 14-9 om midlertidig ansettelse. Dette kommer vi tilbake til i neste nummer.

Stiftelsen Shalam ble derfor dømt til å betale 200 000 kroner i erstatning for økonomisk tap pga. ulovlig midlertidig ansettelse og 50 000 kroner i oppreisning, samt sakskostnadene på 129 752 kroner. Vårt medlem fikk bistand av Fagforbundet både før og under rettssaken. Saken kan bli anket.

Vaksdal kommunestyre: Nei til Israelske varer

Slik er vedtaket (16 mot 5): Israelske busettingar på okkupert palestinsk område er folkerettsstridige, og vert ikkje anerkjent som ein del av Israel av Norge, EU og FN. Handel med israelske busettingar bidreg til å støtte opp om ein folkerettsstridig situasjon. Kommunestyret vil derfor avstå frå å kjøpe varer og tenester som har opp-

rinnelse i dei israelske busettingane på okkupert palestinsk område.

Kommunestyret oppfordrar vidare kommunens innbyggjarar om å avstå frå innkjøp av varer og tenester som støttar opp om Israels busettingsvirksomhet.

Vaksdal kommunestyre vil applera til regjering og Storting om å auka innsatsen for å fremja dialogløyning på konflikten mellom Israel og Palestina.

Kårstein vil bryte blokkaden

For første gang reiser en norsk båt i Freedom Flotilla til Gaza for å forsøke å bryte blokkaden. Fiskeskuta Kårstein med mannskap forlot Bergen 30. april og har vært innom Stord og Kristiansand før de ankom Oslo i midten av mai.

Ship to Gaza med flere, arrangerte stor fest med konsert og appeller. Stein Guldbrandsen kjenner Gaza godt etter å ha besøkt Gaza regelmessig fra 2010. I sin appell la han vekt på at Israel som okkupasjonsmakt forhindrer fiske innenfor de 20 nautiske milene som Osloavtalen fastslo skal være fiskerigrensen.

Israel setter grensa til 12 mil, men reduserer den også i lange perioder helt ned til 6 mil. Fiskerne blir skutt på, fiskeredskaper blir ødelagt og båter konfiskert. De samme utfor-

dringer gjelder også for bønder nær den israelske grensen, også de risikerer å bli skutt på når de er ute for å vanne eller høste. Israels blokkade er ulovlig og strider med Israels forpliktelser etter internasjonal humanitær rett. Situasjonen er uakseptabel og det internasjonale samfunnet må gripe inn og rydde opp. Blokkaden har innvirkning på hele Palestina

Internasjonal hyllest til arbeideren

På PSIs nettsider ligger det en rekke videoer om arbeidsdagen til offentlig ansatte over hele verden.

I anledning 1. mai, som er arbeidernes internasjonale kampdag, har PSI lansert kampanjen One Day.

I en uttalelse fra PSIs generalsekretær Rosa Pavanelli heter det at hverdagshistoriene sjelden når de store mediene, men det er desto

viktigere å fortelle om den daglige innsatsen til legen fra Chad, brannkvinnen fra Japan eller vannarbeideren i Libanon.

Kampanjen er laget for å motarbeide forestillingen om at arbeideren som en anonym størrelse står i opposisjon til «alt», men for å hylle og tydeliggjøre hans og hennes daglige bidrag til å holde hjulene i gang under til dels store utfordringer.

Undersøkelse: Arbeidstakere som jobber alene

Forskningstiftelsen Fafo har gjennomført en undersøkelse om helse, miljø og sikkerhet ved alenearbeid i fem LO-forbund.

Mye av alenejobbingen skjer på kveld eller natt. Det tegner seg et bilde av betydelige fysiske og psykososiale utfordringer, redsel for uønskede hendelser og risiko for skade og ulykke ved alenearbeid.

I de fleste tilfeller har heller ikke den an-

satte selv valgt å jobbe alene. Det kan henge sammen med at virksomhetens ledelse i de forbundene der undersøkelsen har funnet sted har liten interesse for HMS-utfordringer knyttet til alenearbeid. Det kan til og med være brudd på premisene for alenearbeid i arbeidsmiljøloven.

Rapporten kan lastes ned på Fafos hjemmesider.

Mangler folk

NAVs bedriftsundersøkelse viser at mangelen på arbeidskraft i norske bedrifter har økt med over 30 prosent fra i fjor. De yrkene der mangelen på arbeidskraft er størst regnet etter antall hoder, er sykepleier (ca 4550 personer), tømre og snekkere (3200 personer) og helsefagarbeidere (2200 personer).

Få best mulig arbeidsmiljø i kommunene

Nå skal arbeidsmiljøet i kommunene under lupen. Fafo har fått i oppdrag å undersøke hvordan faktiske utfordringer blir møtt i det systematiske HMS-arbeidet. Prosjektet skal avdekke eksempler på god praksis.

Det skal gi større forståelse for hvordan regelverket virker og dermed unngå utslag av negative konsekvenser.

Storstreik foreløpig unngått i Danmark

I Danmark endte tariffhandlingen med forlik i både kommunal og statlig sektor.

Nå skal resultatene til uravstemning. Fagforbundets søsterorganisasjon FOA melder at den digitale avstemningen forventes å starte i midten av mai slik at resultatet blir klart rundt 4. juni.

Forhandlingene mellom arbeidsgiver og de offentlig ansatte ble brutt i mars. FOA, sammen med mange andre varslet streik, og arbeidsgiver svarte med en umiddelbar trussel om lockout. Men nå har altså langvarig mekling ført til et forhandlingsresultat som ligger klar til avstemning blant medlemmene.

Fagforbundet siden sist

■ Fagforbundet Gjesdal frykter at dei 32 kommunalt tilsette reinhaldarane vil mista jobbane sine om ein går inn for konkurranseutsetting. - Konkurranseutsett reinhald vil på sikt vera billigare. Det vil vera millionar av kroner å spare, meiner Høgre.

■ Gi oss en luftambulansetjeneste som er troverdig, med gode og ryddige arbeidsforhold. Men mest av alt, gi oss et styre i Helse Nord som leverer trygghet til befolkningen. Det har vi ikke i dag. (LO Finnmark)

■ Fagforeningsfradraget bidrar ikke bare til å øke andelen fagorganiserte, men også til større produktivitet. Det mener LO-lederen å ha bevis for.

■ Fagforbundet er glad for bemanningsnormen i barnehagen, men det er ikke bra nok. Fagforbundet ønsker trivsel og trygghet for alle og krever en forsvarlig bemanning gjennom hele barnehagedagen.

■ Arbeiderpartiet er skuffet over SV, som sikrer regjeringspartiene flertall for samboergaranti for eldre. Vedtaket får kritikk fra KS og ansatte i helsesektoren. Fagforbundet og eldreforskere advarer mot konsekvensene av garantien.

■ Ei undersøkning på vegne av Fagforbundet Ung viser at åtte av ti nordmenn gjerne betaler meir skatt for å få billigare tannhelsestener. Og så lenge det ikkje finst eigendelsordning, vert ikkje tennene sett som ein del av kroppen.

■ Sykehuset Østfold oppretter trainee-program for helsefagarbeidere, og ønsker å rekruttere tolv helsefagarbeidere som tas opp i programmet fra høsten av.

■ Etter å ha bedt om faste stillinger fikk renholderne ved legevakta i Oslo tilbud om kontrakter på 0,58, 2,28 og 3,58 prosent. Da Fagforbundet tok saken snudde Oslo kommune samme dag.

■ Private aktører bør fases ut av barnevernet, foreslår stortingsrepresentanter for Ap. Fagforeningene applauderer.

■ Etter en tøff mekling ble det enighet i statsoppgjøret. Dermed er streik avverget i staten. - Vi er godt fornøyd med resultatet, sier Svend Morten Voldsrud i Fagforbundets arbeidsutvalg.

■ Per 24. mai har Fagforbundet 362 461 medlemmer – hittil i år har 17354 meldt seg inn i forbundet. Det er 2295 flere enn på samme tid i fjor.

oss faglig kokebok

Tid for tariff er tid for verving

Våren er tariffetid og i tariffetider verver vi nye medlemmer. Kampen for lønn, faglige rettigheter og kollektive avtaler er kjernevirksomheten i fagbevegelsen. Vi må aldri slutte å fortelle at sammen er vi sterke.

Parallelt med tariffoppgjøret har ansatte i en barnehage i Trøndelag streika for retten til tariffavtale. Etter seks uker vant de, og kan gå tilbake på jobb med tariffavtale.

Det er en ekstra god vervehistorie. Den må fortelles om og om igjen.

Støtten fra en samlet fagbevegelse og

fra hele Fagforbundet viser at det rett og slett lønner seg å være medlem. Det er det store felleskapet som vi må få enda flere til å bli med i.

En enkel oppskrift

Når vi skal ut på arbeidsplassbesøk og på stand må lønns- og arbeidsforhold alltid være en del av pakken vi leverer.

Tariffarbeidet i forbundet pågår kontinuerlig, ikke bare i selve oppgjøra.

Nå på vårparten under tariffoppgjøret er alle bevisst på at det er tariff som står øverst på blokka.

Vi må fortelle om og vise at kollektive avtaler er truet, og at bare en sterk fagbevegelse, et sterk forbund som kan stå i mot dette.

Budskapet som vi må ut med er: Bli medlem i Fagforbundet. Da står du aldri alene.

Det er et av våre beste verveargument.

#fagforbundssuka 2018 i juni

Fra 25. juni til 1. juli er det fagforbundssuka. Da inntar tillitsvalgte arbeidsplasser

over hele landet, med gode samtaler, en matbit, aktiviteter – og kanskje litt stæsj.

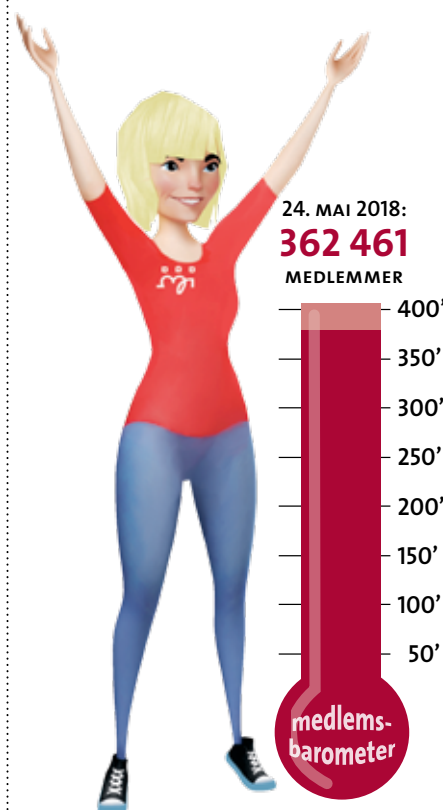
Aktivitetene er det fagforeningene som gjennomfører, men forbundsregionen har et overordna ansvar for tidlig planlegging og koordinering.

Arbeidsplassbesøk og oppsøkende virksomhet er selve kjernevirksomheten i forbundsukene. Det er ute på arbeidsplassene vi kommer i kontakt med kolleger som av forskjellige årsaker er uorganiserte. Her har vi muligheten til å fortelle dem om fordelene ved å være medlem i Fagforbundet.

Ta bilder, skriv en tekst og del med emneknagg slik, #fagforbundssuka, når du legger noe ut på sosiale medier.

Les intervju med nestleder Sissel M. Skoghaug fra juni 2017: *Hver dag er en aktivistdag*

Last ned tipshefte for aktivister eller logg inn for å bestille ferdig opptrykt

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
 OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
 ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
 FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
 I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no

marianne.billing@fagforbundet.no
 birgit.dannenberg@fagforbundet.no
 geirmund.jor@fagforbundet.no
 LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
 REDAKSJONEN AVSLUTTET: 24. mai 2018

min hverdag
 oss@fagforbundet.no

Bratt læringskurve i spennende jobb:

Fra 1. april har Arnt Sigurd Kjøglum vært nestleder i Fagforbundet Trøndelag. Det ble en kraftfull start og han ble en slags kjendis da han fikk streiken i Elvebakken barnehage i fanget.

FOTO: BIRGIT DANNENBERG

Arnt Sigurd Kjøglum

Seks uker varte streiken, og selv om det ble en seier og de streikende er tilbake på arbeid, er det fremdeles en jobb å gjøre.

– Jeg ble godt kjent med de som streika og med fagforeninga, og skal selvfølgelig følge dem framover når dagene skal normaliseres, sier han.

Pendler fra revybygda Høylandet

Arnt Sigurd er fra Høylandet, hvor han bor han med kone og fire barn. Han er 41 år ung, og begynte tillitsvalgtskarrieren som ungdomstillitsvalgt i 2007. Han meldte seg inn da han starta som lærer i kulturskolen.

– Å være fagorganisert er en selvfølge, mener han.

Arnt Sigurd var seksti prosent kulturskolelærer og førti prosent hovedtillitsvalgt fram til han ble nestleder 1. april. Han trakterer mange instrumenter, har dirigert korps – og ja han har spilt mye revy.

Dirigentjobben har han sagt fra seg etter at han ble nestleder, nå spiller han piano i bandet Lurk.

Nestledervervet i Fagforbundet Trøndelag fører til pendling, det er over ti mil en vei fra hjemmet til regionskontoret på Steinkjer.

Han har en pendlerbolig men med turnusarbeidene kone reiser han hjem når det trengs, og da har han avtale med rådmannen om hjemmekontor på rådhuset på Høylandet.

– Er ikke så godt disiplinert for kontor i hjemmet, ler han.

Fagforbundets politikk som gjelder

Like selvfølgelig som det er å være organisert, er det å følge Fagforbundet sin politikk. Han er opptatt av at forbundet må søke støtte der det er noe å hente, som under streiken der vi merka stadig større engasjement blant rød-grønne politikervener i Inderøy kommune.

Han legger til at den rødgrønne alliansen nord i Trøndelag ikke er så enkel. Det har historiske røtter mellom Senterpartiet og Ap.

Politisk er Arnt Sigurd opptatt av rettferdighet og liker dårlig all form for forskjellsbehandling.

– Jeg blir både sint og lei med når unger faller utenfor. At skolen ikke er gratis lenger opprører meg virkelig. Hadde vi gått bak talla som presenteres om fattige barn, så hadde vi funnet langt flere unger enn det det skrives om som ikke får delta på det de ønsker, sier han.

Vervet handler mest om foreningene – minst om meg

Det er en stor overgang å komme til en kontorarbeidsplass direkte fra livlige unger på kulturskolen.

– Som lærer tenkte jeg på hvem jeg var der for, det samme vil jeg gjøre som nestleder i forbundsregionen. Der svaret var ungene i min forrige jobb, er svaret nå fagforeningene.

– Det er det som blir gjort i fagforeningene som er viktig for medlemmene. Uten dem har vi ikke noen funksjon, sier han.

Arnt Sigurd savner ungene i skolen; savner responsen og framgangen og samværet med en eller to unger.

– De ble litt som mine, sier han.

Skolen er mye A4, og elever som ikke passer inn kan få sine oppturer med mestrings i kulturskolen. Det er fantastisk å være med å løfte dem som ikke passer helt inn i ramma til skolen, forteller han.

Min oppgave i forbundsregionen er å bidra til at fagforeningene lykkes, så sånn sett blir den biten i jobbhverdagen sammenlignbar.

– Jeg gleder meg, det blir spennende, fastslår den nye nestlederen i Fagforbundet Trøndelag.

RANDI TEVIK

Arbeiderrettigheter i Algerie

Internasjonal fagbevegelse, med over 200 millioner medlemmer i ryggen, lanserer i disse dager en internasjonal kampanje som setter søkelyset på de pågående menneskerettighetsbruddene i Algerie.

Algeriske myndigheter har gjennom flere år slått hardt ned på uavhengige stemmer, deriblant fagbevegelsen, som har kjempet en utrettelig kamp for å bedre folks hverdag.

ILO ønsket granskning

Situasjonen i Algerie ble behandlet og diskutert på den internasjonale arbeidskonferansen (ILC) i Geneve i fjor. Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) krevde at en delegasjon skulle besøke landet for å undersøke hvorvidt myndighetene bryter med ILO-konvensjon 87 om retten til å organisasjonsfrihet – en konvensjon landet allerede har undertegnet.

Denne delegasjonsreisen ble senere avlyst, da algeriske myndigheter ikke kunne garantere for at ILO-delegasjonen fikk møte de uavhengige fagforeningene. For i Algerie er det lovlig å være medlem av en fagforening, så lenge den er godkjent (og i lomma på myndighetene).

Styres med hard hånd

President Abdelaziz Bouteflika ble i 2014 gjenvalgt som president i Algerie og tok fatt på sin fjerde periode som landets øverste leder. Bouteflika har, til tross for sin skrantende helse, styrt landet med jernhånd og har ifølge Human Right Watch slått hardt ned på all opposisjon, forbudt demonstrasjoner og forfulgt fagforeningsledere.

Fagforbundet er medlem av den internasjonale fagforeningen, Public Services International (PSI), som tidligere i år problematiserte situasjonen med algeriske myndigheter. I et brev ber de «regjeringen om å stoppe forfølgelsen av fagforeningsmedlemmer med umiddelbar virkning» og krever at landet «overholder ILO-anbefalingene for å sikre organisasjonsfrihet i Algerie».

Legger press på myndighetene

Situasjonen i landet har ikke bedret seg, noe som også er årsaken til at internasjonal fagbevegelse nå intensiverer presset mot den algeriske regjeringen. Kampanjen «Stop human & labour rights violations in Algeria» starter samtidig med den internasjonale arbeidskonferansen. Målet er å skape oppmerksomhet rundt menneskerettighetssituasjonen og at ILO vil legge ytterligere press på Algerie for å få en slutt på menneskerettighetsbruddene.

KJETIL VEVLE

OSS nytt om navn | oss@fagforbundet.no

KJELL-ERIK KALLSET har tatt over for Tone Zander som ny kommunikasjonsjef i Fagforbundet. Tone Zander satt i stillingen i 26 år. Kallset kommer fra en jobb i Klassekampen.

RÅDGIVER KARIN BØYUM er ansatt som ny leder av organisasjonsenheten i Fagforbundet nasjonalt.

KENNETH BEKKENES er ny leder av Fagforbundet Nettbuss Drammen og omegn.

LIV ELSE KALLHOVD fra Aust Agder har over 20 år i fulltids tillitsverv for Fagforbundet. Fra mai i år er hun ansatt som rådgiver på kompetansesenteret Agder.

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post, si din mening og kom med tips!